

PRESENTACIÓ

Serveis socioculturals i a la comunitat
Mòdul transversal

Habilitats socials

5

 PRESENTACIÓ

Caracterització de grups

Nucli formatiu

Continguts

- El concepte de grup.
- Desenvolupament i eficàcia del grup.
- Les estructures grupals.
- Rols i lideratge.

El concepte de grup

Un **grup** és «un conjunt de persones que participen en una mateixa estructura vivencial col·lectiva». (S. Froufé)

- Les persones que formen el grup persegueixen uns objectius compartits.
- Es comuniquen i interactuen segons un sistema de pautes establert.
- Satisfan les seves necessitats en el si del grup i tenen una percepció col·lectiva d'unitat.

El concepte de grup

Criteris de classificació de grups

- Segons la relació afectiva que s'estableix entre ells:
 - Grups primaris.
 - Grups secundaris.
- Segons l'adscripció de l'individu al grup:
 - Grups de pertinença.
 - Grups de referència.
- Segons la naturalesa de la relació:
 - Grups formals.
 - Grups informals.

El concepte de grup

El grup petit

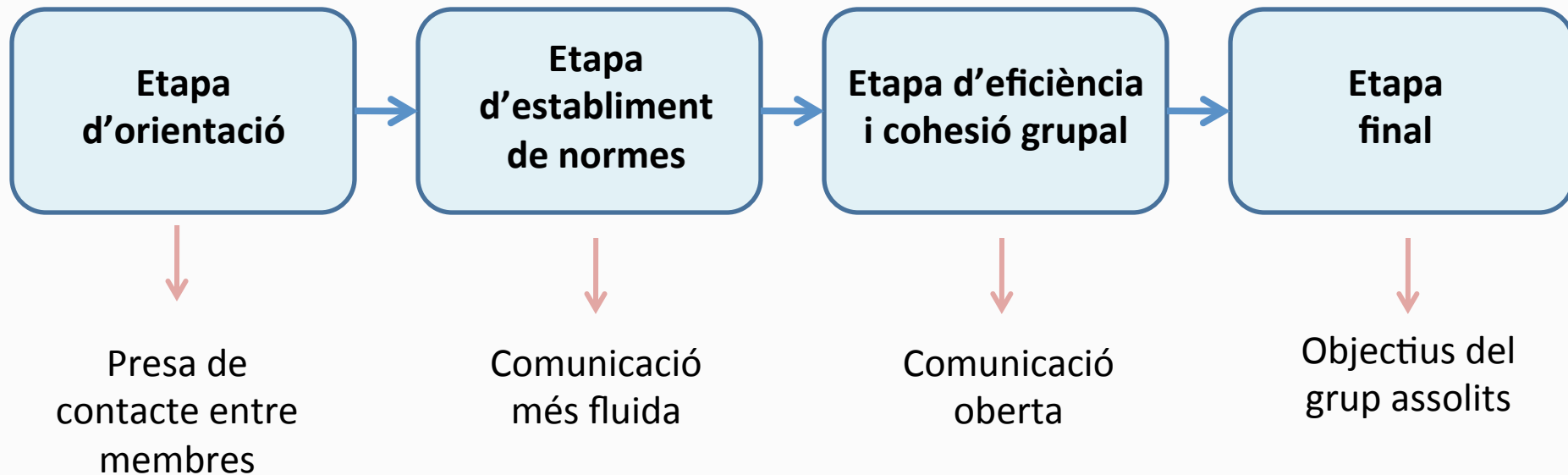
El **grup petit** està format per unes 20 persones que es relacionen regularment d'una forma directa i comparteixen unes finalitats comunes.

- Els components busquen satisfer llurs necessitats en el grup.
- Es produeix una interacció que permet l'intercanvi afectiu.
- La comunicació és freqüent i fluïda.
- Compten amb una estructura interna i una estructura externa.

Desenvolupament i eficàcia del grup

Fases en la vida grupal

Desenvolupament i eficàcia del grup

La cohesió grupal

La **cohesió d'un grup** es reflecteix en la tendència dels seus membres a mantenir-se junts i romandre units en la consecució dels seus objectius.

- La cohesió es sustenta en:
 - La tasca que el grup té encomanada.
 - La relació socioafectiva i emocional entre els membres.
- Factors de cohesió:
 - Factors interns de cohesió.
 - Factors externs de cohesió.

Desenvolupament i eficàcia del grup

La cohesió grupal

Estratègies per afavorir la cohesió

- La creació d'un clima afectiu positiu.
- La disposició de l'espai de manera que generi un ambient càlid.
- La fixació dels objectius del grup amb claredat.
- La capacitat per adaptar-se a les circumstàncies.

Desenvolupament i eficàcia del grup

La cohesió grupal

La disgregació

- La disgregació produeix la dispersió del grup.
- Causes relacionades amb la disgregació:
 - La frustració per no haver aconseguit els objectius proposats o la pèrdua d'expectatives.
 - L'aflorament de lluites latents que estaven soterrades.
 - L'oposició al líder.
 - La desconfiança o inseguretat en el mateix grup.
- El grup pot disgregar-se:
 - Una vegada acomplert el seu cicle.
 - Sense haver acomplert els seus objectius.

Desenvolupament i eficàcia del grup

La comunicació en el grup

El grup i els seus codis

- El canal més tangible de comunicació grupal és la llengua parlada.
- Molts grups desenvolupen una forma de comunicació particular:
 - L'**argot** com a llenguatge quotidià utilitzat amb una intenció diferenciadora.
 - L'**argot** com a llenguatge específic generat per la necessitat de definir determinats continguts amb precisió.

Desenvolupament i eficàcia del grup

La comunicació en el grup

Tecnologia digital i comunicació en grups

- Telèfons intel·ligents i tauletes.
- Correu electrònic.
- Programes de missatgeria instantània.
- Xarxes socials genèriques o especialitzades.
- Blocs, wikis...

Desenvolupament i eficàcia del grup

Motivació de la dinàmica grupal

La **motivació** és la causa o la raó que mou una persona a actuar d'una manera determinada.

- La motivació pot se provocada:
 - Per estímuls externs.
 - Per processos mental interns.
- Si les persones del grup:
 - Estan motivades, el grup avançarà i serà eficient i integrador.
 - Deixen d'estar motivades, l'eficàcia del grup baixarà i tendirà a la desintegració.

Les estructures grupals

- El grup es configura com una estructura de relacions.
- Dimensions entorn a les quals s'estructura el grup:
 - La interrelació entre els components del grup.
 - L'estatus o posició de cadascú.
 - El grau d'autoritat, popularitat o aïllament dels membres.
 - Les relacions de rivalitat/harmonia i antipatia/simpatia.
- Aquestes dimensions generen diferents estructures de grups:
 - Estructures sociomètriques.
 - Estructures de poder.
 - Estructures de comunicació.

Les estructures grupals

Les estructures sociomètriques

Les **estructures sociomètriques** reflecteixen la configuració de la xarxa de relacions entre les persones del grup i la posició que ocupa cada una.

- Es constitueixen sobre el patró de preferències i rebutjos.
- Estan determinades per les relacions afectives que les vinculen.
- Són susceptibles de modificacions.

Les estructures grupals

Les estructures de poder

Les **estructures de poder** reflecteixen l'estatus de cada persona dins del grup i estan determinades per la influència que hi té cadascuna d'elles.

- El poder i l'autoritat determinen l'estatus dels components del grup.
- El poder es deriva de: l'autoritat formal, la competència, la capacitat de lideratge, etc.

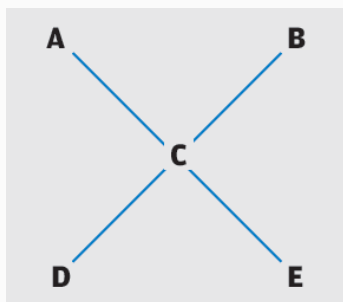

Comunicació en els grups

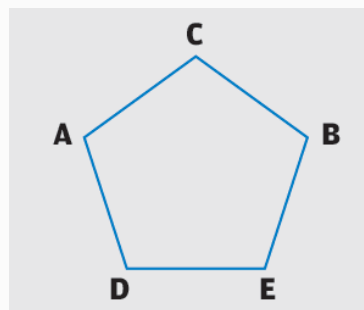
Les estructures de comunicació

Les **estructures de comunicació** es defineixen per la manera com circulen els fluxos d'informació entre els diferents components del grup.

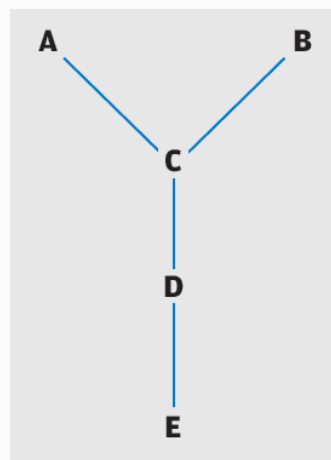
- L'estructura de comunicació afecta el funcionament i el rendiment del grup.
- Estructures comunicatives: (H-J. Leavitt)

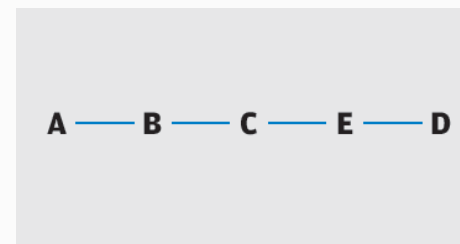
Estructura
de roda

Estructura
circular

Estructura en
forma de Y

Estructura de cadena

Rols i lideratge

Els rols en el grup

Un **rol** són les funcions o el paper que cada membre exerceix en el grup.

- Cada persona tindrà un rol diferent segons la seva funció i la seva posició dintre del grup.
- Classificació de rols:
 - Rols centrats en la tasca.
 - Rols centrats a conservar la cohesió.
 - Rols obstaculitzadors.

Rols i lideratge

Lideratge

El rol de **líder** és el que exerceix la persona que orienta i condueix el grup cap als objectius previstos mantenint-lo cohesionat.

- El líder es troba en el centre i eix de totes les estructures.
- Estils de lideratge:
 - Estil autoritari.
 - Estil paternalista.
 - Estil burocràtic.
 - Estil permissiu.
 - Estil democràtic.